

Euroopa keeleõppe raamdokumendi sõsarväljaanne: mitmekeelsus ja vahendamine

Pille Põiklik

HTM keeleosakonna peaekspert

EVÕL, 25.05.2019

Tänane plaan

2001. a Euroopa keeleõppe raamdokumendi
mäluvärskendus

Raamdokumendi sõsarversioonist

Mitmekeelsus ja –kultuurilisus
Vahendamine

Euroopa keeleõppe raamdokument

2001. a väljaanne (tõlgitud 40 keelde)

2007. a tõlge eesti keelde

2018. a sõsarväljaanne

„Common European Framework of Reference
For Languages: Learning, Teaching, Assessment
Companion Volume with New Descriptors“

([tõlkimisel](#))

Raamdokumendi uuenduslikkus

Tegevuspõhisus = õppija on sotsiaalne toimija, kes kasutab keelt elulistes olukordades

Keeleoskus = kogum sellest, mida keelekasutaja suudab teha (ei keskendu sellele, mis on õppijal veel omandamata)

Kommunikatiivne suhtlusoskus = „Can do“ nendingud

Muutus keeleõppes = õppija autonoomsus ja seotus õppeprotsessiga, selged sihid ja vaheetapid õppes

Raamdokumendi mõju

Kõige laialdasemalt kasutatav keeleoskuse raamistik maailmas

Kirjeldusskaalad saavutanud oodatust suurema mõju (sageli skaalad=raamdokument)

Kriitika algsele raamdokumendile: kasutamine (dokumendi paindlikkus vs normatiivne rakendus), teaduslik alus, emakeelse kõneleja norm, mitmekeelsuse vähene esindatus

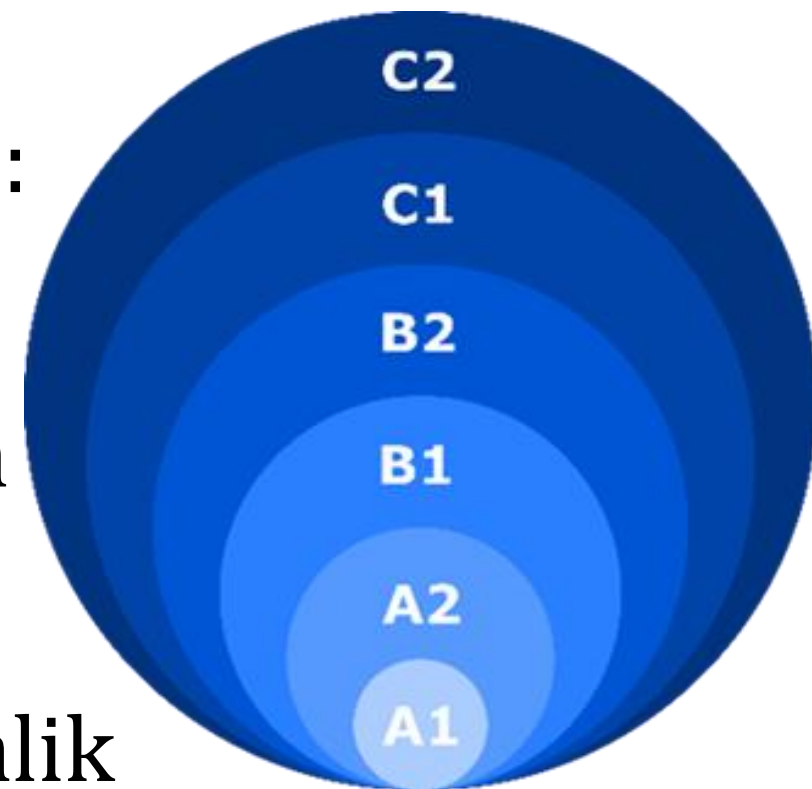
Raamdokumendi sõsarväljaanne (2018)

Uuendused ja muudatused

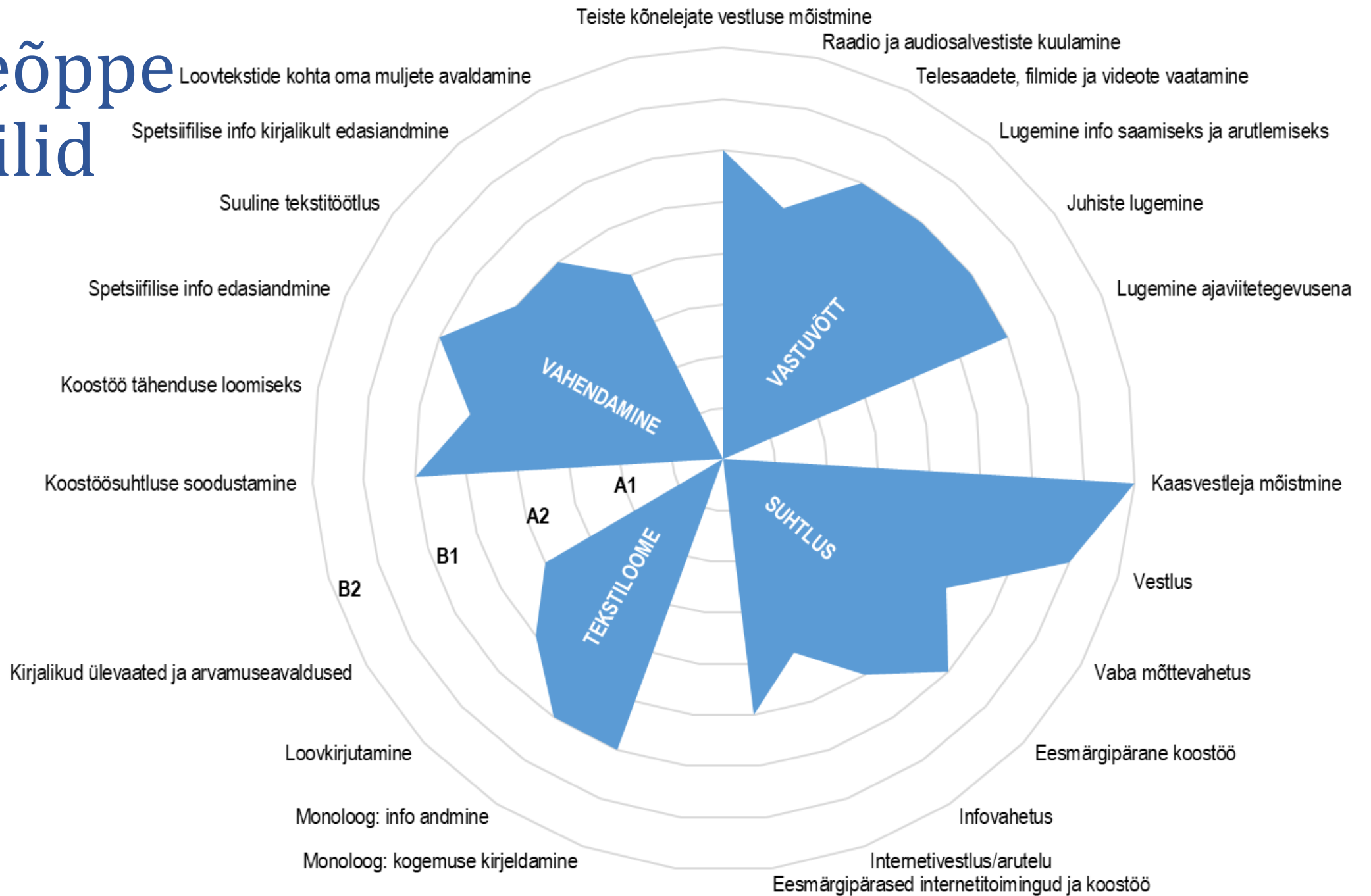
Raamdokumendi põhisõnumite kordus:
õppimine, õpetamine, hindamine

Kirjeldused lõimituma, mitmekesisema
ja koostöisema keeleõppe jaoks

Keeleülene vahendamine ja selleks vajalik
mitmekeelsuse ja -kultuurilisuse pädevus

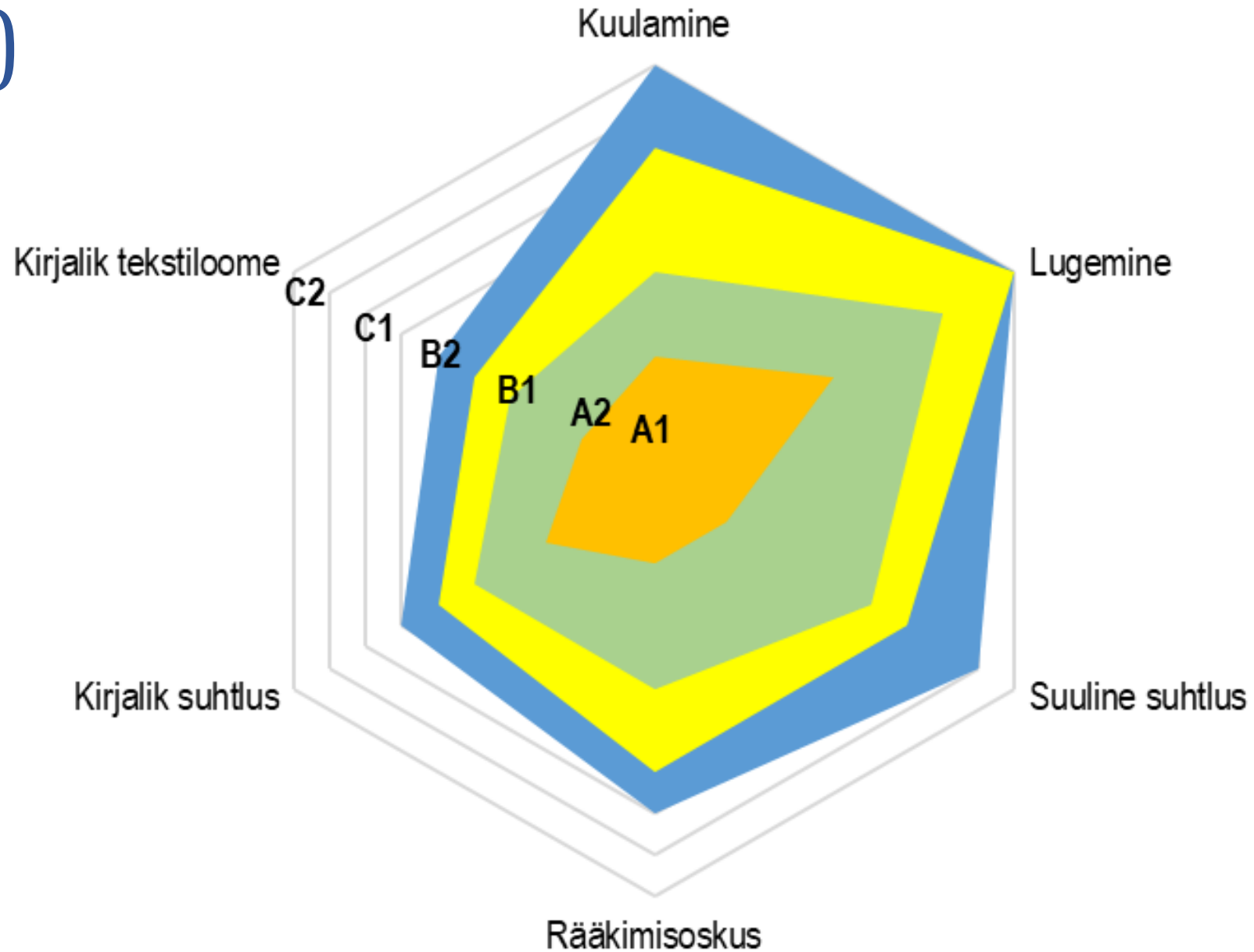

Keeleõppe profiilid

Keeleõppe profiilid (2)

■ Saksa keel ■ Prantsuse keel ■ Hispaania keel ■ Itaalia keel

Euroopa keelemapp

12-16aastastele

Kasutatakse eesti, inglise ja vene keeles

Leitav SA Innove õppekavaveebist
(trükituna HTML-is)

Keelepass

Keelelugu

Kaust

	A1	A2	B1	B2	C1	C2
Keel saksa/German/немецкий						
Language						
Язык						
	X	X				
	X	X	X			
	X	X				
	X	X				
	X	X				

Sõsarväljaande põhilised muudatused

Lisandused kõigil tasemetel, sh plusstasemetel

Ära kirjeldatud eel-A1 tase

„emakeelekõneleja“ → „sihtkeele kõneleja“ „vestluskaaslane“

C2-tasemetest välja jäetud kategeoorilised määratlused, et paremini peegeldada kasutajate ja õppijate pädevusi

Ühe hääldusskaala asemel kolm:

üldine, häälikute moodustamine, prosoodilised tunnused

Sõsarväljaande põhilised uuendused

Internetisuhtluse skaalad

Internetivestlus ja -arutelu

Eesmärgipärased internetitoimingud ja koostöö

Loovtekstide ja kirjanduse lugemine

Lugemine vaba aja tegevusena

Loovtekstide kohta isikliku arvamuse avaldamine (sh kirjandus)

Loovtekstide analüüs ja kriitika (sh kirjandus)

Viipekeele skaalad (täiendamisel) PROSIGN

Varem eraldi trükisena

Sõsarväljaande põhilised uuendused (2)

Mitmekeelsuse ja -kultuurilisuse skaalad

Mitmekultuurilise keelevara kasutamine

Mitmekeelne mõistmine

Mitmekeelsele sõnavarale toetumine

Vahendamise skaalad:

~20 skaalat

Vahendamistoimingud ja -strateegiad

Mitmekeelsus- ja kultuurilisus

Keeleõppijad peaks ühiskonnas ja õppes täiel määral osalemiseks toetuma oma keele- ja kultuuripagasile ja kogemustele, et mõista kaaslasi, omandada uusi teadmisi ja nii täiendada oma keele- ja kultuuripagasi.

Kui üksikisiku keelekogemus avardub koduselt keelelt kogukonnas laiemalt kõneldavale keelele ja teistele keeltele, ei talleta ta neid eraldi, vaid kujundab suhtluspädevuse, millesse annavad oma panuse kõigi keelte teadmised ja kogemused ning kus omandatud keeled põimuvad ja üksteist mõjutavad.

Vahendamine

Vahendamisel aitab keelekasutaja suhelda, tähendust luua ja seda vahendada kas ühe keele piires või ühest keelest teise.

Vahendamine võib olla vajalik sotsiaalsetes, pedagoogilistes, kultuurilistes, lingvistilistes või tööolukordades.

Vahendamisskaalad sobituvad raamdokumendi põhimõtetega ja Euroopa Nõukogu väärtustega, samuti võivad nad muuta õppimise ja õpetamise kommunikatiivsemaks. Siiski võib neid olla keeruline rakendada hindamisel.

Skaalad sõsarväljaandest

Vaba suhtluse vahendamine

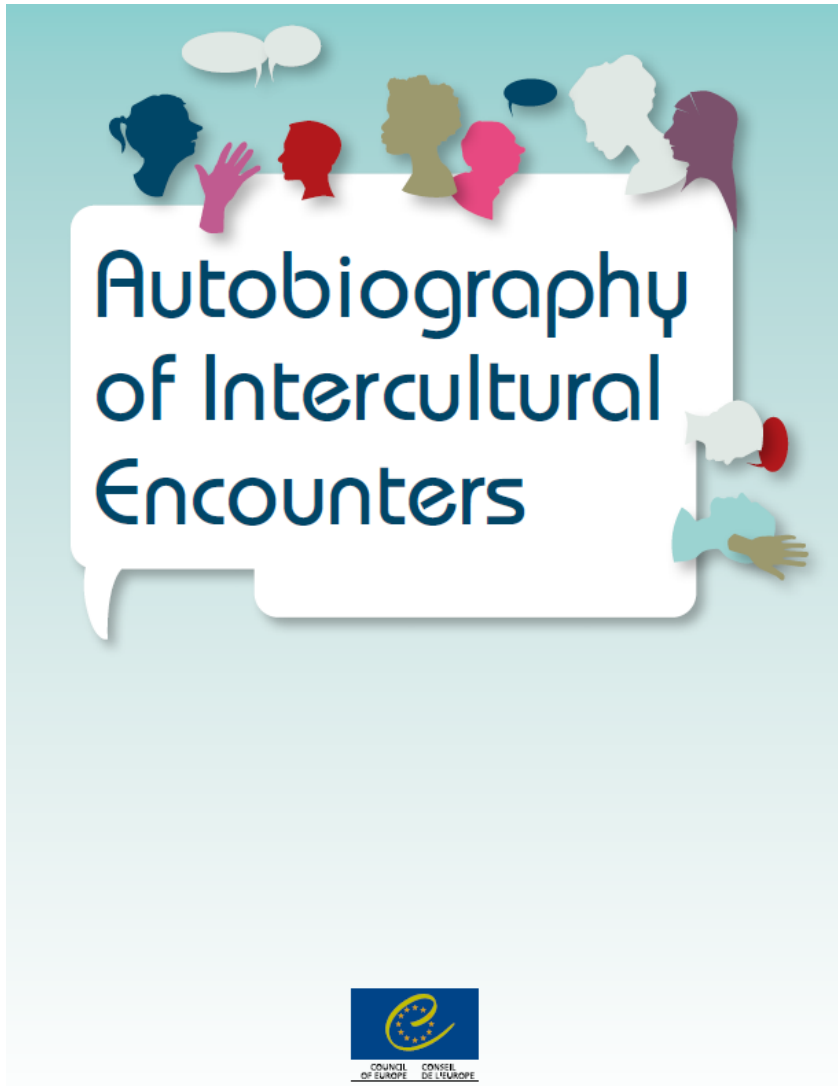
Mitme keele mõistmine

Mitme keele sõnavarale toetumine

Kas kirjeldused võiks teie õpilaste jaoks olulised olla?

Kuidas võiks neid oskusi tunnis arendada?

Kultuuridevahelised kogemused

Kultuuridevaheliste kogemuste salvestamise ja analüüsimise vahend

Kogemus võib olla kohtumisest välismaalasega, teise emakeelega kaasmaalasega, erineva usulise taustaga inimesega jne

Mitmekeelsus ja –kultuurilisus, mobiilsus

Plurilingual and intercultural learning
through mobility

Practical resources for teachers
and teacher trainers

PluriMobil – Mobility for sustainable plurilingual and intercultural learning

Õpetajate juhend, tunnikavad algkooli, põhikooli, gümnaasiumi ja kutsekeskhariduse õpilastele

Õpilaste toetamiseks enne mobiilsust, selle ajal ja järel

Materjalid leitavad Euroopa Nüüdiskeelte Keskuse kodulehelt

Mirjam Egli Cuenat
Kristin Brogan
Josephine Cole
Anna Czura
Chantal Muller
Anna Szczepańska
Lukas Bleichenbacher
Katharina Höchle Meier
Barbara Wolfer

QUICK START GUIDE

Aasta võõrkeeleanane tegu 2019

Euroopa Keeleõppe Tunnuskiri

Euroopa Komisjoni ning Haridus- ja Teadusministeeriumi tunnuskiri

„Aasta võõrkeeleanane tegu 2019“

Eelisteemad:

- koolide avatus keeltele,
- eesti keele kui teise ja võõrkeeleanane õpe,
- piiriülesed tegevused keeleoskuse arendamiseks

Esitamine: kuni 3. juuni SA Archimedes kodulehel

AITÄH!

pille.poiklik@hm.ee